

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Вадімов Дмитро Вадимович 1979 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2002 році Полтавський державний технічний університет імені Юрія Кондратюка за спеціальністю «Містобудування», виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Архітектура та містобудування».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» Міністерства освіти і науки України, місто Полтава від «03» липня 2026 року № 214, у складі:

Голови разової
спеціалізованої вченої
ради -

Володимира Ніколаєнка, доктора архітектури, професора, завідуючого кафедрою архітектури будівель та дизайну Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,

Рецензента -

Андрія Дмитренка, кандидата технічних наук, доцента, доцента кафедри архітектури будівель та дизайну Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,

Офіційних опонентів -

Олександри Сингаївської, доктора технічних наук, професора, професора кафедри міського будівництва, факультету урбаністики та просторового планування Київського національного університету будівництва і архітектури,

Ірини Потапчук, кандидата архітектури, доцента, доцента кафедри архітектури і середовищного дизайну Національного університету водного господарства та природокористування;

Івана Смадича, кандидата архітектури, доцента кафедри «Архітектури і дизайну» Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу,

на засіданні «03» вересня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» Вадімову Дмитру Вадимовичу на підставі публічного захисту дисертації «Принципи та прийоми впорядкування прибудинкових територій багатоквартирної житлової забудови (на прикладі м. Полтава)» за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування».

Дисертацію виконано в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» Міністерства освіти і науки України, місто Полтава.

Науковий керівник: Людмила Шевченко, кандидат архітектури, доцент, доцент кафедри архітектури будівель та дизайну Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Робота є завершеним самостійним науковим дослідженням, у якому одержано нові науково обґрунтовані результати, що мають істотне значення для галузі архітектури та будівництва. Зміст роботи відповідає заявленій темі, меті та завданням дослідження.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у розробці принципів та прийомів упорядкування прибудинкових територій, що враховує їх багатофункціональність, морфо-типологічні особливості, фактори впливу та місцеву специфіку, а також в обґрунтуванні їх ролі у формуванні життєкомфортного середовища сельбищної території.

Достовірність отриманих результатів забезпечується використанням обґрунтованих наукових підходів, методологічних засад функціонально-планувальної організації прибудинкових територій багатоквартирного житла, як невід'ємної частини житлового середовища. Достовірність запропонованих методик підтверджується узгодженістю теоретичних положень із практичними аспектами впорядкування прибудинкових територій у вигляді принципів та прийомів, які сприяють їх належному упорядкуванню. Запропоновані принципи та прийоми є методологічним інструментарієм для якісного перетворення прибудинкових територій багатоквартирної житлової забудови та їх ефективного управління в сучасних життєвих реаліях через інтегрований підхід та залучення всіх зацікавлених сторін.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання практичних рекомендацій навчальними закладами у вигляді методичних рекомендацій, органами місцевого самоврядування, архітектурними та містобудівними установами, проектними організаціями, об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ) та інших форм власності, для оформлення права користування прибудинковими територіями, розробки програм благоустрою, проектів реконструкції та нового будівництва, що сприятиме підвищенню якості міського середовища сельбищної території та комфорту проживання мешканців.

Дисертаційна робота відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами). Дисертація має чітку логічну структуру, містить завершені наукові результати, характеризується належним рівнем обґрунтованості положень, послідовністю викладу матеріалу та відповідністю встановленим вимогам до дисертаційних робіт.

Здобувач має 10 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України, 1 – у виданнях іноземних держав, які включено до міжнародної наукометричної бази даних Scopus, 5 – у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій (5 публікацій, що відповідають п. 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення

разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії від 12 січня 2022 р. № 44):

1. Вадімов Д. В. Особливості формування прибудинкових територій багатоквартирної житлової забудови, *Містобудування та територіальне планування*, КНУБА, Київ, вип.82, с. 53-63.
2. Вадімов Д. В. Фактори впливу на комфортність простору прибудинкових територій багатоквартирної житлової. *Просторовий розвиток*, (7), стр.21–31. DOI: [10.32347/2786-7269.2024.7.21-31](https://doi.org/10.32347/2786-7269.2024.7.21-31)
3. Вадімов Д. В. Принципові положення щодо просторового вирішення прибудинкових територій багатоквартирних житлових будинків. *Просторовий розвиток*, (11), с.16–29. DOI: [10.32347/2786-7269.2025.11.16-29](https://doi.org/10.32347/2786-7269.2025.11.16-29)
4. Вадімов Д. В. Перспективи розвитку прибудинкових територій багатоквартирної житлової забудови. *Просторовий розвиток*, (16), с.51–65. DOI: [10.32347/2786-7269.2026.16.51-65](https://doi.org/10.32347/2786-7269.2026.16.51-65)
5. Vadim Vadimov, Liudmyla Shevchenko, Dmytro Vadimov, Artem Shevchenko. Cluster dimensions of the space of a new residential district of Ukrainian ‘post-socialist’ city. *Journal of Sustainable Architecture and Civil Engineering*. 2024. Vol. 36 No. 3 (2024). P. 67-81 (Особистий внесок здобувача : освітлено принципи та тенденції організації прибудинкових територій багатоквартирної житлової забудови мікрорайону Левада 2 в м. Полтава.)

У дискусії взяли участь голова, рецензент, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Ніколаєнко Володимир Анатолійович, доктор архітектури, професор, завідуючий кафедрою архітектури будівель та дизайну Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» надав позитивну рецензію без зауважень.

Сингаївська Олександра Іванівна, доктор технічних наук, професор, професор кафедри міського будівництва, факультету урбаністики та просторового планування Київського національного університету будівництва і архітектури:

1. Запропонована методологія параметризації та систематизації є значним науково-практичним кроком уперед, тому варто було б детальніше розглянути які фактори можуть вплинути на ефективність цієї методології в умовах різних міст або регіонів.
2. Розроблений уніфікований методичний інструментарій демонструє високу адаптивність, але потрібне проведення експериментальних і пілотних проектів , чому варто приділити увагу у подальших дослідженнях.
3. Важливо врахувати, як багаторівнева система оцінки ефективності, що заснована на морфотипологічних характеристиках і яка є новаторською, може бути інтегрована в існуючі практики містобудівного проектування на у формування змісту нормативно-правових актів.

4. Визначення векторів розвитку прибудинкових територій є важливим аспектом стратегічного планування в частині проведення дослідження щодо впливу соціально-економічних змін на ці вектори з подальшим визначенням методів прогнозування для формування обґрунтованих тенденцій.

Потапчук Ірина Володимирівна, кандидат архітектури, доцент, доцент кафедри архітектури і середовищного дизайну Національного університету водного господарства та природокористування:

1. У тексті дисертації зустрічаються описки та стилістичні помилки у вигляді тавтології (с. 12, 13). У Вступі при розгляді поширення урбанізації у світовому контексті за даними ООН бажано було б більше зацентруватися на європейському просторі і окремо подати дані про збільшення кількості міст та численності їх населення у Європі на зразок рис. 1.1 та 1.2.
2. При проведенні анкетування щодо актуальності та пріоритетності питань впорядкування прибудинкових територій в м. Полтава варто було б залучити не лише голів ОСББ, а також інших мешканців багатоквартирних житлових будинків, оскільки вибірка 11 людей може бути недостатньою для повного вираження думок та ситуацій стосовно певних існуючих проблем впорядкування прибудинкових територій та особливостей їх вирішення (Рис. 1.4).
3. Розділи 1.2. та 1.3. варто було б доповнити аналітичним ілюстративним матеріалом (схеми, таблиці), що узагальнював би наявну описову інформацію та демонстрував комплексний аналіз досліджуваних праць науковців, різних нормативних правових документів та законодавств.
4. В Розділі 1 автором було введено поняття «Домінантний простір», проте, цей термін більше ніде не зустрічається по тексту дисертації. Вочевидь бажано було б ним оперувати надалі в ході проведення дослідження та розкриття основних аспектів проблеми.
5. Таблиці 1 – 4 (с. 206 - 209), дублюють певну графічно-ілюстративну інформацію, що подана раніше на рис. 3.4, 3.6, 3.8, 3.10. Варто було б скоротити ці дані в таблицях або більш наситити їх додатковою новою аналітичною інформацією.
6. В Додатку А варто було б подати також аналогічний аналіз організації прибудинкових просторів багатоквартирної житлової забудови щодо вітчизняного досвіду, зокрема, міста Полтави.

Смадич Іван Петрович, кандидат архітектури, доцент кафедри «Архітектури і дизайну» Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу:

1. Доцільно було б детальніше обґрунтувати репрезентативність вибору досліджуваних об'єктів у межах міських територій міста Полтави. Важливо уточнити, наскільки сформовані висновки враховують різні періоди забудови, типи житлових будинків, рівень збереженості прибудинкових територій і відмінності між центральними та периферійними районами міста.

2. У дослідженні варто було б ширше висвітлити питання доступності прибудинкових територій для маломобільних груп населення, людей з інвалідністю, дітей та осіб похилого віку. Зокрема, дискусійним залишається визначення критеріїв оцінювання безбар'єрності маршрутів, входів до будинків, зон відпочинку та дитячих майданчиків.
3. Окремої уваги потребує співвідношення між потребою в організації паркувальних місць і збереженням озелених, рекреаційних та ігрових просторів. Доцільно було б розглянути можливі сценарії розв'язання конфлікту між транспортними потребами мешканців і вимогами до екологічної та соціальної якості прибудинкових територій.
4. Доцільним було б розглянути можливість застосування цифрових інструментів для моніторингу й оцінювання стану прибудинкових територій: геоінформаційних систем, мобільних додатків для фіксації проблем, цифрових кадастрів зелених насаджень або інтерактивних карт доступності та благоустрою

Дмитренко Андрій Юрійович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри архітектури будівель та дизайну Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»:

1. У дисертації обґрунтовано основні прийоми та принципи організації багатоквартирної житлової забудови, однак перспективним напрямом подальшого розвитку дослідження є формування відповідної системи типологічних елементів благоустрою для кожного з них. До таких елементів можуть належати модулі озеленення, дитячі та спортивні майданчики, зони відпочинку, пішохідні й велосипедні зв'язки, малі архітектурні форми, елементи освітлення тощо. Розроблення уніфікованих типологічних елементів дозволило б сформуванню своєрідний каталог або параметричну систему благоустрою, яку можна було б адаптувати до конкретних містобудівних умов. Це сприяло б підвищенню варіативності проєктних рішень, скороченню термінів проєктування та забезпечило б ще більший рівень автоматизації процесу формування прибудинкових територій, зокрема із застосуванням цифрового моделювання та алгоритмічних методів проєктування.
2. Окремої уваги заслуговує питання використання сучасних матеріалів і технологій, які можуть підвищити функціональну, екологічну та експлуатаційну ефективність прибудинкових територій. Перспективним є застосування водопроникних покриттів, матеріалів із підвищеною зносостійкістю, переробленої сировини, модульних конструкцій, сучасних систем вертикального та горизонтального озеленення, енергоефективного освітлення, систем збору й повторного використання дощової води.
3. Застосування «розумних» систем моніторингу та керування елементами благоустрою прибудинкових територій багатоквартирної житлової забудови на їх експлуатаційних та технічних характеристиках стане для об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ)

дієвим механізмом управління житловим фондом. Включення таких рішень до загальної концепції організації житлового середовища сприяло б підвищенню його сталості, адаптивності та комфорту для мешканців.

Результати відкритого голосування:

«За» – п'ять членів ради.

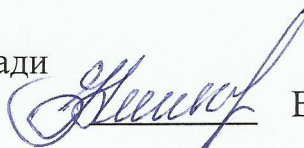
«Проти» – немає членів ради.

Загальна оцінка роботи і висновок. Дисертація Вадімова Дмитра Вадимовича на тему: «Принципи та прийоми впорядкування прибудинкових територій багатоквартирної житлової забудови (на прикладі м. Полтава)», що подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 19 Архітектура та будівництво за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування є завершеним самостійним науковим дослідженням і відповідає вимогам пункту 6 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами), а її автор, Вадімов Дмитро Вадимович, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 19 Архітектура та будівництво за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Вадімову Дмитру Вадимовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 19 Архітектура та будівництво за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова
разової спеціалізованої вченої ради
д. арх., професор

Володимир НІКОЛАЄНКО

Проректор з наукової роботи
д. т. н., професор

Олена СТЕПОВА